

Herziening verticale groepsvrijstellingsverordening

Toelichting

Op 9 juli 2021 heeft de Commissie een ontwerp voor een herziene verticale groepsvrijstellingverordening ("VGVV") gepubliceerd voor openbare raadpleging¹. De VGVV gaat over zgn. "verticale overeenkomsten", d.w.z. overeenkomsten voor de levering en distributie van goederen en diensten. Deze overeenkomsten komen overal in de EU-economie voor. Indien die verticale overeenkomsten aan bepaalde voorwaarden voldoen, vallen zij volgens de VGVV niet onder het verbod van artikel 101, lid 1, van het Verdrag. Het ontwerp voor een herziene VGVV gaat vergezeld van een ontwerp van herziene richtsnoeren inzake verticale beperkingen ("verticale richtsnoeren")². Daarin is niet alleen meer houvast te vinden over de vraag hoe de VGVV te interpreteren en toe te passen, maar ook over de toetsing aan artikel 101, lid 1, en artikel 101, lid 3, van het Verdrag van verticale overeenkomsten die niet door de VGVV worden vrijgesteld.

De openbare raadpleging dient om bij belanghebbenden feedback in te winnen over de ontwerpen voor een herziene VGVV en voor herziene verticale richtsnoeren, en met name over de aanpassingen die de Commissie voorstelt. Die aanpassingen moeten een oplossing bieden voor de moeilijke punten die bij de evaluatie naar voren kwamen en zijn beschreven in het werkdocument van de diensten van de Commissie dat op 8 september 2020 is gepubliceerd³.

Die evaluatie leerde dat de VGVV en de verticale richtsnoeren nuttige instrumenten zijn die het veel gemakkelijker maken om verticale overeenkomsten aan artikel 101 van het Verdrag te toetsen – en zo de compliancekosten voor bedrijven helpen reduceren. Toch bleek er ook nog ruimte te zijn om het functioneren van de VGVV en de verticale richtsnoeren te verbeteren, met name door deze instrumenten aan te passen aan marktontwikkelingen die zich hebben voorgedaan sinds de huidige regels zijn vastgesteld.

Nadat in oktober 2020 de fase van de effectbeoordeling van start is gegaan, heeft de Commissie verder bewijsmateriaal verzameld over mogelijke verbeterpunten, onder meer via een openbare raadpleging (die van 18 december 2020 tot en met 26 maart 2021 liep), maar ook via overleg met belanghebbenden en nationale mededingingsautoriteiten. Alle tot dusver verzamelde bewijsmateriaal is meegenomen in de ontwerpen voor een herziene VGVV en de herziene verticale richtsnoeren. De openbare raadpleging over deze ontwerpen maakt integrerend deel uit van de factfinding die de Commissie uitvoert. Dit alles zal worden verwerkt in de effectbeoordeling, waarop de definitieve versies van de herziene VGVV en de herziene verticale richtsnoeren gebaseerd zullen zijn.

Op dit ogenblik bevatten de ontwerpen voor een herziene VGVV en voor herziene verticale richtsnoeren de aanpassingen die de Commissie voorstelt op basis van het bewijsmateriaal dat de Commissie tot dusver heeft verzameld en dat in deze toelichting is samengevat. Bij deze herzieningsexercitie staan deze drie doelstellingen voorop:

¹ Verordening (EU) nr. 330/2010 van de Commissie van 20 april 2010 betreffende de toepassing van artikel 101, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op groepen verticale overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen (PB L 102 van 23.4.2010, blz. 1).

² Richtsnoeren inzake verticale beperkingen (PB C 130 van 19.5.2010, blz. 1).

³ Werkdocument van de diensten van de Commissie – Evaluation of the Vertical Block Exemption Regulation, SWD(2020) 172 final.

- de “veilige haven” verder aanpassen, om bij de VGVV vals-positieven uit te schakelen en het aantal vals-negatieven te verminderen (**doelstelling 1**);
- belanghebbenden actuele houvast bieden voor een zakelijke omgeving die er totaal anders is gaan uitzien door de groei van e-commerce en onlineplatformen, en zorgen voor een meer geharmoniseerde toepassing van de verticale regels in de hele Europese Unie (**doelstelling 2**); en
- de compliancekosten voor bedrijven verminderen door complexe onderdelen van de huidige regels te vereenvoudigen en de bestaande aanwijzingen te stroomlijnen (**doelstelling 3**).

1. De “veilige haven” verder aanpassen, om bij de VGVV vals-positieven uit te schakelen en het aantal vals-negatieven te verminderen

Dankzij de evaluatie zijn bij de Commissie vier sectoren in beeld gekomen waar misschien veranderingen nodig zijn om de veilige haven uit de VGVV verder aan te passen aan het beoogde toepassingsgebied ervan.

Bij twee van deze vier sectoren (duale distributie en pariteitsverplichtingen, die verderop meer in detail worden beschreven) gaat het om mogelijke vals-positieven.

Vals-positieven zijn verticale overeenkomsten en beperkingen die momenteel onder de veilige haven van de VGVV vallen, maar waarvan niet met voldoende zekerheid kan worden aangenomen dat zij doorgaans per saldo efficiëntiebevorderend zijn – en dus voldoen aan de voorwaarden voor een vrijstelling op grond van artikel 101, lid 3, van het Verdrag. In het geval van vals-positieven is de Commissie verplicht de veilige haven te beperken om deze in overeenstemming te brengen met artikel 101 van het Verdrag en met de machtigingsverordening⁴.

Bij de twee overige sectoren (beperkingen op actieve verkopen en beperkingen op onlineverkopen, die hierna ook in detail worden beschreven) gaat het om mogelijke vals-negatieven.

Vals-negatieven zijn verticale overeenkomsten en beperkingen die momenteel niet onder de VGVV vallen, maar waarvan met voldoende zekerheid kan worden aangenomen dat zij, onder bepaalde voorwaarden, doorgaans voldoen aan de voorwaarden voor een vrijstelling op grond van artikel 101, lid 3, van het Verdrag. Omdat de uitsluiting van doorgaans voor een vrijstelling in aanmerking komende verticale overeenkomsten en beperkingen van de veilige haven geen schending van artikel 101 van het Verdrag of van de machtigingsverordening oplevert, is er geen dwingende reden voor de Commissie om te handelen. Door doorgaans voor een vrijstelling in aanmerking komende verticale overeenkomsten evenwel uit te sluiten van de veilige haven, nemen de lasten – en dus de compliancekosten – voor bedrijven en met name het midden- en kleinbedrijf (“mkb”) toe omdat zij zelf moeten beoordelen of hun overeenkomsten in overeenstemming zijn met artikel 101 van het Verdrag. Daarom streeft de Commissie ernaar om het aantal vals-negatieven zo veel mogelijk te beperken.

⁴ Verordening nr. 19/65/EEG van de Raad van 2 maart 1965 betreffende de toepassing van artikel 85, lid 3, van het Verdrag op groepen van overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen (PB 36 van 6.3.1965, blz. 533), gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1215/1999 van 10 juni 1999 (PBL 148 van 15.6.1999, blz. 1). Met deze verordening machtigde de Raad de Commissie om groepsvrijstellingsverordeningen vast te stellen voor bepaalde groepen van overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen die onder artikel 101 van het Verdrag vallen.

- Duale distributie betreft situaties waarin een leverancier zijn goederen of diensten niet alleen via onafhankelijke distributeurs verkoopt, maar ook rechtstreeks aan eindafnemers – in directe concurrentie met zijn onafhankelijke distributeurs. Uit het bewijsmateriaal dat tot dusver bij de herziening van de VGVV is verzameld, blijkt dat de aanvankelijk vrij beperkte scenario's van duale distributie de bovenhand hebben gehaald sinds de thans geldende VGVV en verticale richtsnoeren zijn goedgekeurd. Dit komt met name door de groei van onlineverkoop, die deze directe verkoop door leveranciers hebben vergemakkelijkt – hetzij via eigen webshops, hetzij via onlinemarktplaatsen. Daardoor dreigen met de huidige uitzondering voor duale distributie verticale overeenkomsten een vrijstelling te krijgen waarbij mogelijke horizontale bezwaren niet langer verwaarloosbaar zijn.

Het voorstel in artikel 2, leden 4 tot en met 7, van het ontwerp voor een herziene VGVV sluit scenario's voor duale distributie die aanleiding kunnen geven tot horizontale bezwaren, uit van de bestaande veilige havens. Artikel 2, lid 4, van het ontwerp voor een herziene VGVV beperkt de huidige veilige haven voor duale distributie tot gevallen waarin het geaggregeerde marktaandeel van partijen op de detailhandelsmarkt niet meer dan 10 % bedraagt. Een en ander sluit aan bij de bestaande marktaandeedrempel voor overeenkomsten tussen concurrenten die in de de-minimismededeling⁵ wordt gehanteerd.

Artikel 2, lid 5, van het ontwerp voor een herziene VGVV voorziet in een aanvullende, zij het beperktere veilige haven voor duale distributie indien de leverancier en zijn distributeurs op detailhandelsniveau een geaggregeerd marktaandeel hebben van meer dan 10 % dat evenwel de marktaandeedrempel van 30 % van artikel 3 VGVV niet overschrijdt. In een dergelijk scenario blijft, om de veilige haven zoveel mogelijk in stand te houden en de rechtszekerheid voor bedrijven te vergroten, de vrijstelling gelden voor alle aspecten van hun verticale overeenkomst, behalve voor informatie-uitwisseling tussen de partijen bij de verticale overeenkomst. Om in scenario's met duale distributie in het kader van artikel 2, leden 4 en 5, het voordeel van de herziene veilige haven te kunnen krijgen, maakt artikel 2, lid 6, van het ontwerp voor een herziene VGVV duidelijk dat verticale overeenkomsten geen mededingingsbeperkende strekking mogen bevatten in de zin van artikel 101, lid 1, van het Verdrag, noch enige hardcorebeperking in de zin van artikel 4 van de herziene VGVV.

Het herziene toepassingsgebied van de vrijstelling voor duale distributie wordt verder verduidelijkt in het ontwerp van herziene verticale richtsnoeren (zie afdeling 4.4.3 daarvan). Daar wordt ook verwezen naar de horizontale richtsnoeren⁶. Ook deze horizontale richtsnoeren worden momenteel herzien en zouden in de toekomst verdere houvast kunnen bieden over horizontale en verticale informatie-uitwisseling in situaties van duale distributie. Dat zou dan de rechtszekerheid voor bedrijven verder kunnen vergroten.

Bovendien bevat het ontwerp voor een herziene VGVV de voorgestelde aanpassing waarbij de reikwijdte van de vrijstelling voor duale distributie wordt uitgebreid tot groothandelaren en importeurs (zie artikel 2, lid 4, punt a), van het ontwerp voor een herziene VGVV). Daarentegen sluit artikel 2, lid 7, van de herziene VGVV aanbieders van onlinetussenhandelsdiensten uit van

⁵ Mededeling van de Commissie betreffende overeenkomsten van geringe betekenis die de mededinging niet merkbaar beperken in de zin van artikel 101, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (de-minimismededeling) (PBC 291 van 30.8.2014, blz. 1).

⁶ Richtsnoeren inzake de toepasselijkheid van artikel 101 van het EG-Verdrag op horizontale samenwerkingsovereenkomsten (PBC 11 van 14.1.2011, blz. 1, gerectificeerd in PBC 33 van 2.2.2011, blz. 20).

het voordeel van deze vrijstelling indien zij een hybride functie hebben, d.w.z. wanneer zij goederen of diensten verkopen in concurrentie met ondernemingen waaraan zij onlinetussenhandelsdiensten leveren.

- Pariteitsverplichtingen, soms ook Most Favoured Nation-clausules (MFN's) of nog "beste-prijs-clausules" genoemd, kunnen worden omschreven als verplichtingen waarbij een onderneming haar contractpartij voorwaarden moet bieden die dezelfde zijn als of beter zijn dan die op andere verkoop-/marketingkanalen (bv. andere platforms) of op het directe verkoopkanaal van de onderneming (bv. eigen website(s)). Alle pariteitsclausules genieten momenteel een groepsvrijstelling in het kader van de VGVV, maar de afgelopen jaren waren zij steeds meer voorwerp van handhavingsmaatregelen door mededingingsautoriteiten.

Aangezien die handhavingsmaatregelen vooral gericht waren op pariteitsclausules met betrekking tot indirecte verkoopkanalen, kent het ontwerp voor een herziene VGVV niet langer een groepsvrijstelling toe voor dergelijke verplichtingen tot prijspariteit tussen platforms op detailhandelsniveau (APPA's) die worden opgelegd door aanbieders van onlinetussenhandelsdiensten. Dit soort pariteitsverplichting wordt toegevoegd aan de lijst van uitgesloten beperkingen (zie artikel 5, lid 1, punt d), van het ontwerp voor een herziene VGVV. Dit aanpassingsvoorstel betekent dat dit soort pariteitsverplichting individueel aan artikel 101 van het Verdrag zal moeten worden getoetst.

Daarentegen kent het ontwerp voor een herziene VGVV nog steeds een groepsvrijstelling toe voor pariteitsverplichtingen op detailhandelsniveau met betrekking tot kanalen voor directe verkoop of marketing (de zgn. enge pariteit). Deze enge pariteitsverplichtingen op detailhandelsniveau, maar ook pariteitsverplichtingen op groothandelsniveau kunnen nog steeds aanspraak maken op de veilige haven uit de VGVV. Voorwaarde is wel dat de algemene voorwaarden voor toepassing van de VGVV zijn vervuld, en met name de marktaandeeldrempel van 30 % uit artikel 3 VGVV. Meer houvast over de beoordeling van pariteitsverplichtingen is te vinden in de afdelingen 6.2.4 en 8.2.5 van het ontwerp van herziene verticale richtsnoeren.

- Bij beperkingen op actieve verkoop gaat het om beperkingen van de mogelijkheden van de afnemer om individuele klanten actief te benaderen. De VGVV-regels zoals die momenteel gelden, bevatten alleen eng omschreven uitzonderingen waarin beperkingen van de actieve verkoop zijn toegestaan. Uit het bewijsmateriaal dat tot dusver bij de herziening van de VGVV en de verticale richtsnoeren is vergaard, blijkt dat deze regels onduidelijk zijn en leveranciers beperken in hun mogelijkheden om distributiestelsels op te zetten die aansluiten bij de behoeften van hun bedrijf.

In het licht van dit bewijsmateriaal geeft artikel 1, lid 1, punt l), in samenhang met artikel 1, lid 1, punt n), van het ontwerp voor een herziene VGVV een definitie van beperkingen van actieve verkopen. Daarnaast bevat het ontwerp voor een herziene VGVV voorstellen voor aanpassingen van de regels inzake beperkingen van actieve verkopen. Daarbij gaat het vooral om artikel 4, punten b) tot en met d), van het ontwerp voor een herziene VGVV.

In artikel 4, punt b), wordt de mogelijkheid van een gedeelde exclusiviteit ingevoerd. Hiermee kan een leverancier meer dan één exclusieve distributeur aanwijzen voor een bepaald gebied of voor een bepaalde klantenkring. Tegelijkertijd koppelt deze voorgestelde aanpassing die gedeelde exclusiviteit aan de efficiëntie van het exclusieve distributiestelsel. Dit moet voorkomen dat een en ander leidt tot een compartimentering van de eengemaakte markt. Daarom maakt het ontwerp voor herziene verticale richtsnoeren duidelijk dat het aantal erkende

distributeurs moet worden bepaald in verhouding tot het toegewezen grondgebied of de toegewezen klantenkring, om zo een bepaald volume activiteiten veilig te stellen waarmee de investeringsinspanningen van die distributeurs worden beschermd.

Een andere aanpassing wat betreft exclusieve distributie is de mogelijkheid voor de leverancier om zijn afnemers te verplichten beperkingen van actieve verkopen door te geven aan hun klanten. Volgens artikel 4, punt b), van het ontwerp voor een herziene VGVV kunnen beperkingen worden doorgegeven indien de klant van de afnemer een distributieovereenkomst is aangegaan met de leverancier of met een partij waaraan de leverancier distributierechten heeft toegekend. Deze aanpassing moet de investeringsprikkels van exclusieve distributeurs nog beter beschermen.

Voorts krijgen selectieve distributiestelsels dankzij artikel 4, punt c), van het ontwerp voor een herziene VGVV een betere bescherming tegen verkopen door niet-erkende distributeurs die zijn gevestigd in het gebied waar selectieve distributie van toepassing is.

- Wat betreft bepaalde indirecte maatregelen om onlineverkopen te beperken, hebben de voorgestelde aanpassingen betrekking op dual pricing (d.w.z. dezelfde distributeur krijgt voor producten die bestemd zijn voor onlineverkoop, hogere groothandelsprijzen berekend dan voor producten die offline worden verkocht) en op het gelijkwaardigheidsbeginsel (meer bepaald, op situaties waarin voor onlineverkoop criteria worden opgelegd die niet volledig gelijkwaardig zijn met de criteria die gelden voor fysieke winkels). Uit het bewijsmateriaal dat tot dusver bij de herziening van de VGVV is vergaard, blijkt dat de onlineverkoop zich heeft ontwikkeld tot een goed functionerend verkoopkanaal en dus geen bijzondere bescherming meer behoeft door bepaalde indirecte maatregelen die de onlineverkoop beperken, als hardcorebeperkingen aan te merken.

Daarom merkt artikel 4 van het ontwerp voor een VGVV dual pricing niet langer als hardcorebeperking aan. Dit betekent dat leveranciers verschillende groothandelsprijzen kunnen bepalen voor online- en offlineverkopen door dezelfde distributeur, voor zover een en ander een passend investeringsniveau moet stimuleren of belonen en betrekking heeft op de kosten die bij ieder kanaal worden gemaakt.

Voorts hoeven, in de context van een selectief distributiestelsel, de criteria die leveranciers opleggen voor onlineverkopen niet langer volledig gelijkwaardig te zijn met die voor fysieke winkels. Beide kanalen zijn immers inherent verschillend van aard.

Voor de voorgestelde aanpassingen geldt hetzelfde beperkende beginsel als voor beperkingen op onlineverkopen meer algemeen. Daarom kent het voorstel voor een herziene VGVV alleen een groepsvrijstelling toe voor dual pricing en het ontbreken van gelijkwaardigheid indien deze beperkingen niet – direct of indirect – dienen om afnemers of hun klanten te beletten het internet te gebruiken om hun goederen of diensten online te verkopen.

- 2. Belanghebbenden actuele houvast bieden om hen te helpen hun overeenkomsten te toetsen in een zakelijke omgeving die er totaal anders is gaan uitzien door de groei van e-commerce en onlineplatformen, en zorgen voor een meer geharmoniseerde toepassing van de verticale regels in de hele EU**

Een van de belangrijkste doelstellingen van de herziening is belanghebbenden actuele houvast te bieden over onlinebeperkingen en te zorgen voor een geharmoniseerde benadering van dergelijke beperkingen in de hele EU. Daarom integreren het ontwerp voor een herziene VGVV en het ontwerp

voor herziene verticale richtsnoeren de leidende beginselen voor de toetsing van onlinebeperkingen die te vinden zijn in de rechtspraak van het EU-Hof van Justitie, en met name in de zaak-Pierre Fabre en de zaak-Coty⁷, beginselen waarop ook DG COMP zich baseert⁸.

Artikel 1, lid 1, punt n), van het ontwerp voor een herziene VGVV bevat een duidelijke drempel om hardcorebeperkingen te toetsen in een omgeving die ingrijpend veranderd is door de groei van onlineverkoop. Beperkingen die direct of indirect, op zich of in combinatie met andere factoren, ertoe strekken de afnemers of hun klanten te beletten het internet doeltreffend te gebruiken om hun goederen of diensten online te verkopen of doeltreffend een of meer onlineadvertentiekkanalen te gebruiken, worden omschreven als beperkingen van actieve of passieve verkopen – en dus als hardcorebeperkingen in de zin van artikel 4 VGVV.

Afdeling 6.1.2 van het ontwerp voor herziene verticale richtsnoeren geeft meer houvast over dergelijke hardcorebeperkingen. Daar wordt uitgelegd wanneer bepaalde onlinegedragingen neerkomen op actieve of passieve verkopen. Een voorbeeld: een website exploiteren is een vorm van passieve verkoop, maar die website vertalen in een taal die doorgaans niet wordt gebruikt in het grondgebied van de distributeur, is een vorm van actieve verkoop. Volgens de richtsnoeren is ook bij een beperking van het gebruik van websites voor prijsvergelijking of bij betaalde vermeldingen op zoekmachines sprake van een hardcorebeperking in de zin van de VGVV. Een distributeur kan zo immers adverteren om potentiële klanten naar zijn website aan te trekken, hetgeen een voorwaarde is om online te kunnen verkopen. Omgekeerd krijgen beperkingen op online adverteren die specifieke onlineadvertentiekkanalen niet uitsluiten, een groepsvrijstelling indien die beperkingen bijvoorbeeld gekoppeld zijn aan de inhoud van onlineadvertenties of bepaalde kwaliteitsnormen vaststellen. Andere punten waar het ontwerp voor herziene verticale richtsnoeren is geactualiseerd, zijn de invoering van een afdeling over beperkingen op het gebruik van onlineplatformen en prijsvergelijkingstools (zie de afdelingen 8.2.3 en 8.2.4).

Het ontwerp voor een herziene VGVV en het ontwerp voor herziene verticale richtsnoeren bevatten ook specifieke regels en houvast met betrekking tot de platformeconomie. Die houden rekening met het feit dat dit deel van de economie een steeds belangrijkere rol speelt bij de distributie van goederen en diensten. Artikel 1, lid 1, punt d), van het ontwerp voor een herziene VGVV geeft van “aanbieder van onlinetussenhandelsdiensten” een definitie die is gebaseerd op een gelijklopende definitie in de P2B-verordening⁹. De definitie maakt duidelijk dat aanbieders van onlinetussenhandelsdiensten in het kader van de VGVV als leveranciers worden beschouwd. In de verticale richtsnoeren wordt uiteengezet wat deze verduidelijking inhoudt en hoe andere regels op aanbieders van onlinetussenhandelsdiensten van toepassing zijn (zie afdeling 4.3). In de betrokken aanwijzingen wordt ook uitgelegd waarom ondernemingen die in de onlineplatformeconomie actief zijn, niet als echte handelsagenten kunnen worden beschouwd (zie afdeling 3.2.3). Voorts bepaalt artikel 2, lid 7, van het ontwerp voor een herziene VGVV, zoals reeds aangegeven bij de voorgestelde

⁷ Arrest van het Hof van Justitie van 13 oktober 2011, Pierre Fabre Dermo-Cosmétique, C-439/09, ECLI:EU:C:2011:649; arrest van het Hof van Justitie van 6 december 2017, Coty Germany, C-230/16, ECLI:EU:C:2017:941.

⁸ Zie de Policy Brief van DG Concurrentie, “EU competition rules and marketplace bans: Where do we stand after the Coty judgment?” van april 2018, beschikbaar op: <https://ec.europa.eu/competition/publications/cpb/2018/kdak18001enn.pdf>

⁹ Verordening (EU) nr. 2019/1150 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 ter bevordering van billijkheid en transparantie voor zakelijke gebruikers van onlinetussenhandelsdiensten (PB L 186 van 11.7.2019, blz. 57).

aanpassingen van de uitzondering voor duale distributie, dat hybride aanbieders van onlinetussenhandelsdiensten niet in aanmerking komen voor de veilige haven uit de VGVV.

De voorgestelde aanpassingen sluiten ook aan bij het voorstel voor de wet digitale markten ("DMA")¹⁰. Dit komt met name omdat de DMA vooral kijkt naar zgn. digitale poortwachters, ondernemingen die marktmacht hebben en die dus niet in aanmerking komen voor de veilige haven uit de VGVV.

In het ontwerp voor herziene verticale richtsnoeren is daarnaast het werkdocument van februari 2021 verwerkt over distributeurs die ook optreden als handelsagenten voor bepaalde producten van dezelfde leverancier¹¹.

Voorts wil het ontwerp voor een herziene VGVV ook de toepassing van artikel 101 van het Verdrag op verticale overeenkomsten in de hele EU meer harmoniseren. Dit doel moet worden bereikt door in de VGVV zelf een aantal leidende beginselen op te nemen, zoals die met betrekking tot beperkingen op onlineverkoop, maar ook nieuwe regels, bijvoorbeeld wat betreft de definitie en kwalificatie van aanbieders van onlinetussenhandelsdiensten als leveranciers. Tegelijkertijd wil het ontwerp voor herziene verticale richtsnoeren de nationale mededingingsautoriteiten meer mogelijkheden geven om in individuele gevallen het voordeel van de VGVV in te trekken voor zover dat binnen het bestaande juridische kader mogelijk is. Over de voorwaarden en procedures die daarbij van toepassing zijn, zijn de nodige aanwijzingen te vinden in afdeling 7.1 van het ontwerp voor herziene verticale richtsnoeren.

3. De compliancekosten voor bedrijven verminderen door de huidige regels te vereenvoudigen en de bestaande aanwijzingen te stroomlijnen

Het ontwerp voor een herziene VGVV en het ontwerp voor herziene verticale richtsnoeren willen ook de compliancekosten voor bedrijven, en met name het mkb, verminderen door meer duidelijkheid te bieden over een aantal bepalingen die worden gezien als bijzonder complex en dus moeilijk toepasbaar.

Meer bepaald zijn in artikel 4, punt b), van de huidige VGVV de bepalingen over beperkingen inzake grondgebied en klantenkringen, die door belanghebbenden als bijzonder complex worden beschouwd, vervangen door drie aparte reeksen bepalingen die meer duidelijkheid bieden over het toepassingsgebied voor elk van de belangrijkste distributiestelsels: exclusieve distributie, selectieve distributie en vrije distributie. Daarnaast worden in afdeling 4.6 van het ontwerp voor herziene verticale richtsnoeren de kenmerken van elk van deze distributiestelsels nader uitgelegd.

Ten slotte is de structuur van het ontwerp voor herziene verticale richtsnoeren vereenvoudigd, om tot een duidelijker analysekader voor verticale overeenkomsten te komen. Zo brengt de nieuwe structuur bijvoorbeeld de voorheen verspreide aanwijzingen over verticale prijsbinding (RPM) samen in één aparte afdeling (zie afdeling 6.1.1 van het ontwerp voor herziene verticale richtsnoeren).

¹⁰ Voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad over betwistbare en eerlijke markten in de digitale sector (wet inzake digitale markten) {SEC(2020) 437 final} – {SWD(2020) 363 final} – {SWD(2020) 364 final}.

¹¹ Beschikbaar op:

https://ec.europa.eu/competition/consultations/2018_vber/working_paper_on_dual_role_agents.pdf